

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi eläintautilain muuttamisesta (HE 286/2022 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Maa- ja metsätalousvaliokunta (MmVM 28/2022 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

eläintautilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan eläintautilain (76/2021) 26 §:n 1 ja 2 momentti, 63 §:n 5 momentti, 83 §:n 1 momentti sekä 85 ja 86 § seuraavasti:

26 §

Vyöhykkeet a-luokan taudin vastustamiseksi

Ruokavirasto päättää seuraavien vyöhykkeiden perustamista, lakkauttamista sekä niillä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpiteiden määrittämisestä:

1) eläinterveyssäännösten 4 artiklan 41 kohdassa tarkoitettu rajoitusvyöhyke sekä väliaikainen rajoitusvyöhyke;

2) eläinterveyssäännösten III osan II osaston 1 luvun 5 jakson mukaisena toimenpiteenä toteutettava, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2016/429 täydentämisestä tiettyjen luetteloitujen tautien ehkäisemistä ja torjuntaa koskevien sääntöjen osalta annetun komission delegoidun asetuksen (EU) 2020/687 63 ja 103 artiklassa tarkoitettu tartuntavyöhyke.

Poiketen siitä, mitä 1 momentin 1 kohdassa säädetään, maa- ja metsätalousministeriö päättää 1 momentin 2 kohdassa mainitun asetuksen 21 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 85 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetun muun rajoitusvyöhykkeen perustamisesta ja lakkauttamisesta sekä vyöhykkeellä noudatettavien välttämättömien kieltojen, ehtojen, rajoitusten ja toimenpitei-

Eduskunnan vastaus EV 279/2022 vp

den määräämisestä siinä tapauksessa, että muussa Euroopan unionin säädöksessä ei ole kyseistä vyöhykettä koskevia tarkempia säännöksiä.

63 §

Muiden kuin viranomaisnäytteiden tutkiminen eläintautien varalta

Mitä 1 ja 4 momentissa säädetään, ei koske elintarvike- tai rehulainsäädännössä tarkoitettuja näytteitä eikä näytteitä, joita tutkitaan tieteellisen tutkimuksen tekemiseksi.

83 §

Korvaukset viranomaisen määräyksestä lopetetusta eläimestä

Omistajalla on oikeus saada valtion varoista korvaus eläimestä, jonka eläinterveysviranomaisen on eläintaudin tutkimiseksi tai a—c-luokan tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa eläintautia koskevana taudintorjuntatoimenpiteenä määrännyt lopetettavaksi tai teurastettavaksi taikka joka on tässä tarkoituksessa määrätyn käsittelyn tai muun toimenpiteen seurauksena kuollut. Taudintorjuntatoimenpiteellä ei tarkoiteta 15 luvussa säädettyinä pakkokeinoina määrättäviä toimenpiteitä. Korvauksena suoritetaan eläimen käypä arvo, joka määritellään sen arvon perusteella, joka eläimellä oli juuri ennen, kun heräsi tai vahvistettiin epäily eläintaudin esiintymisestä. Jos korvattavaa eläintä voidaan käyttää kokonaan tai osaksi hyödyksi, vähennetään korvattavasta määrästä eläimen jäännöskäyttöarvo.

85 §

Korvaus tuotannon menetyksestä

Jos a—c-luokan tautia, uutta tautia tai muuta torjuttavaa eläintautia koskevana eläintaudin leviämisen estämistä koskevana toimenpiteenä tai taudintorjuntatoimenpiteenä määrätty kielto, ehto, rajoitus tai velvoite estää tai vaikeuttaa eläintuotantoa, voidaan toimijalle aiheutunut, maatalousyrittäjän eläkelaisissa (1280/2006) tarkoitettun maatalousyrittäjän tai yrittäjän eläkelaisissa (1272/2006) tarkoitettun yrittäjän toimeentuloa merkittävästi vaikeuttava taloudellinen vahinko korvata valtion varoista.

Korvauksena voidaan suorittaa enintään kolme neljäsosaa vahingon suuruudesta. Maksettavan korvauksen määrää arvioitaessa voidaan ottaa huomioon korvattavien tapausten ja vahinkojen kokonaismäärä.

Kustannusten ja korvausten maksamista koskevat rajoitukset

Tässä luvussa säädettyihin kustannuksiin ja korvauksiin sovelletaan maatalousalalla toimivien yritysten osalta tiettyjen maa- ja metsätalouden ja maaseutualueiden tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) 2022/2472 I lukua ja 26 artiklaa.

Vesiviljelyalalla toimivien yritysten osalta tässä luvussa säädettyihin kustannuksiin ja korvauksiin sovelletaan kalastus- ja vesiviljelytuotteiden tuottamisen, jalostamisen ja kaupan pitämisen alalla toimiville yrityksille myönnettävien tukien tiettyjen muotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti annetun komission asetuksen (EU) 2022/2473 I lukua ja 42 artiklaa.

Tässä luvussa tarkoitettuja kustannuksia ja menetyksiä ei korvata, jos ne ovat syntyneet eläinten teurastamisessa tai perkaamisessa, eläinperäisten tuotteiden jatkojalostuksessa tai muiden tuotteiden tai rehujen valmistuksessa taikka eläinperäisten tuotteiden tai muiden tuotteiden kaupan pitämisessä tai jos ne ovat aiheutuneet:

1) 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 34 kohdassa tarkoitettulle suurelle yritykselle; tai

2) yritykselle, joka ei ole noudattanut eräiden valtion tukea koskevien Euroopan unionin säännösten soveltamisesta annetun lain (300/2001) 1 §:ssä tarkoitettua tuen takaisinperintäpäätöstä.

Korvausta 83—85 §:ssä tarkoitetuista menetyksistä ei makseta maatalousalalla toimiville 1 momentissa mainitun asetuksen 2 artiklan 59 kohdassa tarkoitettulle vaikeuksissa olevalle yritykselle, ellei vaikeuksiin joutuminen johdu taudinpurkauksesta.

Tässä luvussa tarkoitettut kustannukset ja menetykset korvataan tämän luvun säännösten mukaisesti vain, jos ne ovat aiheutuneet eläintaudista, joka on luetteloitu tauti, uusi tauti tai eläinterveyssäännösten 226 artiklan mukaisesti kansallisilla toimenpiteillä vastustettava vesieläimissä esiintyvä tauti taikka joka on Maailman eläintautijärjestön vahvistamassa eläintautien luettelossa, TSE-asetuksessa, zoonoosiasetuksessa tai zoonoosidirektiivissä.

Korvauksen määrästä vähennetään samoista kustannuksista tai menetyksistä vakuutus sopimuksen tai muun lain perusteella maksettavat korvaukset.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa todetusta tautitapauksesta aiheutuneiden kustannusten ja menetysten korvaamiseen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Eduskunnan vastaus EV 279/2022 vp

Helsingissä 10.2.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri